

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes száraz és 4 mnr.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYZER:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Városi könyvnyomda-vállalat
irodájában.

Íde küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

A vásárcsarnokról.

Írta: dr. Sárváry Gyula tiszti főorvos.

A vásárcsarnok intézmény különösen az újabb időben emelkedett nagy fontosságra, melynek célja, hogy a közönség jó, egészséges és lehetőleg olcsó élelmiszerekhez jusson.

Nagyobb városokban az élelmiszerek jósága és az élelmiszerek hamisításának megállítására főleg az orvos, illetve vásárendőri vizsgálatoktól függ, melyeknek vizsgálata naponként pontosan és kellő szigorral csak úgy eszközölhető, ha a közszükségleti élelmiszerek egy vagy több helyen csoportosítva vannak.

Ily összpontosított helyeken könnyű a tisztaság fenntartása és a vásárra kerülő élelmiszerek az időjárás befolyása — esőzés, havazás, meleg, fagy, por és egyéb piszok — ellen védve lévén, romlásnak könnyen nem indulnak, továbbá az el nem adott és könnyen romlásnak induló árucikkek kellőleg konzerválhatók és végre az el nem vett élelmiszerek jól szellőzött, száraz és tiszta, tehát a közegészségügyi követelményeknek megfelelő helyiségekben az árúhelyhez közel helyezhetők el. — mely feltételek összessége által a közönség egyfelől jó és egészséges, másfelől pedig olcsóbb élelmiszerekhez juthat, amennyiben az ily vásárcsarnokok nem csak a határos, hanem a távolabb fekvő termelési forrásokat is a fogyasztás körébe bevonja, tehát nagy forgalmi központot teremt; az eladók egymás közötti versengéselt előmozdítja és az árak szabályozását lehetővé teszi.

Ez idő szerint városunkban az áruba bocsátott élelmiszerek szerzettségével a városban, részint a szabad ég alatt, részint a két piacon vasvással bíró fedett fabódékban, a husmenüek pedig a városi bérházban elhelyezett huscsarnokokban árultatnak.

A szabad ég alatt áruba bocsátott élelmi cikkek az időjárás befolyásának, az esőnek, fagnak, pornak, piszoknak és különböző fertőző anyagoknak — mely utóbbiak által a különböző ragályos betegségek áldozataivá lehetünk — vannak kitéve és a tisztaság a városban fenn nem tartható.

A két piacon elhelyezett fabódékban az élelmiszerek nyáron át könnyen romlásnak indulnak és utcai por és piszoktól meg nem óvatnak.

A város bérházában elhelyezett huscsarnokok ellen ugyan közegészségügyi szempontból kevés kifogás emelhető és a régebbi állapotokat tekintve, amidőn mészárszékeink undort gerjesztő alacsony és nedves helyiségek és közegészségügyi szempontból veszélyesek voltak, e tekintetben nagy előhaladásnak mondható, de miután nem e czélra épültek, sülők, nyáron át kellőleg nem szellőztethetők és benne a husmenüek kevésbé konzerválhatók.

Ha eltekintünk a vásárcsarnok intézmény közegészségügyi oldalától, már maga az, hogy a közszükségleti élelmi cikkek egy helyen vannak összpontosítva és ez által a közönség a bevásárlást kevesebb fáradsággal és időmegtíméléssel eszközölheti, elevebb ok arra, hogy egy ily tekintélyes városban egy központi vásárcsarnok állítsassék fel, annyival inkább pedig, ha egy központi vásárcsarnoknak a közegészségügyi javítására szolgáló nagy fontosságát szemügyre vesszük.

Egy központi vásárcsarnok felállítása ugyan tetemes költségre kerül, azonban eltekintve közegészségügyi oldalától, ez a városnak mindenkor jól kamatozó forrása lesz.

Nézetem szerint, tekintettel a város népességére, a bekerülési és kezelési költségekre, csak egy megfelelő nagyságu központi vásárcsarnokra van szükségünk, mely a város középpontjában volna elhelyezendő, hogy a közönség a város bármely részéről rövid idő alatt eszközölhesse bevásárlásait. Kerületi, úgynevezett fiók-vásárcsarnokok csak a nagy népességgel, több százezer lélekkel bíró városokba valók.

A központi vásárcsarnok városunkban legezelszerűbb elhelyeztetését találná, ha az a városi istálló és a hozzá vásárlandó telekszomszort állítatnék fel, mely központi fekvése folytán a város minden részéről könnyen megközelíthető volna.

Külföldön jártamban, úgy Párisban, mint Berlinben megnéztem a központi vásárcsarnokokot és látva ott a nagy tisztaságot, a szép és jóménőségű élelmi cikkekkel, felsőhajtottam, vajha a közegészségügyi iránti érzék városunkban is oda fejlődne, hogy egy ily hasznos és nagy fontosságú intézmény létesítése iránt sikerrel biztató mozgalom megindulhatna.

A város közegészségügyéről 1896-ik évben a városi tanácshoz benyújtott jelentésében a következőket írtam: »Gondoskodni kell végre arról, hogy a közönség mindig jó élelmi cikkekhez juthasson. Minthogy pedig tapasztalás szerint a városok nagyságával az élelmi cikkeknek hamisítása is egyenes arányban növekedik és ezeknek ellenőrzése a szétszórt árulási helyek miatt kivételhen, egy központi élelmi csarnoknak felállítása égető szükségét képez. Ily központi árucsarnoknak felállítása mig egyfelől a közegészségügyi viszonyokat javítaná, a közönséget jó és olcsóbb élelmi cikkekhez juttatná, másfelől a városnak egy jól jövedelmező forrása lenne«.

Ezen jelentésem óta 9 év eltelt, anélkül, hogy ezen javaslatom figyelembe vétetett volna.

Közelebb örömmel olvastam a helyi lapokban, hogy a jog- és pénzügyi bizottság átírta a városi tanácshoz avégett, hogy egy központi vásárcsarnok létesítése tárgyában a tárgyalásokat indítsa meg. Erről az ipartestület

előjárásága tudomást szerezvén, ezen közérdekű ügy tárgyában beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben nem egy központi, hanem kerületi vásárcsarnokoknak fellállítását véleményezi.

Örömmel üdvözölöm ezen a közjólét érdekében megindult mozgalmat és amidőn soraimat a tekintetes városi tanácsnak becses figyelmébe ajánlom, tisztelettel kérem, hogy egy központi vásárcsarnok létesítése iránt a tárgyalásokat saját hatáskörében mielőbb indítsa meg, melynek létesítése által egy igen fontos közegészségügyi intézmény birtokába jutván, a város közegészségi viszonyaiban ezáltal is tetemes javulást várhatunk.

Végre tudomást van arról, hogy a város az általam megjelölt központi vásárcsarnok fellállítására legalkalmasabb telket és telekcsoportot más célra tartja fenn, azonban nagy mulasztást követne el a város, ha e központi fekvésű, e célra legalkalmasabb telket nem a körponti vásárcsarnok helyéül használná fel.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság f. hó 28-án és 29-ikén ülést tartott *Körner Adolf* tanácsnok elnöklésével.

A két napon tartott gyűlésen a bizottság a következő ügyekben tett javaslatot:

Az ülés négy órakor kezdődött meg s az első tárgy özv. Steinfeld Mihályné v. laposi bérlőnk kérele volt, hogy a bérleten emelt gazdasági épületeket a város vegye át.

A bizottság e tárgyban azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a tanács értékelje meg az épületeket s tegyen előterjesztést.

Győr vármegye átiratot intézett a törvényhatósághoz a szárazság következtében elengedendő adókra nézve. Az átiratot a győriek a képviselőházhoz intézik, hogy ne csak a földbirtokosok, de a bérlők is részesüljenek a kedvezményben. A bizottság dr. Dóczy Emil javaslata alapján hasonló feliratot intéz az országgyűléshez, hogy már az idén léptessék ezt életbe s ne csak a szántóföld, hanem a legelő után is engedjék el az adó.

Kardos László nagykereskedőnek a városi szállító czímet és a város czimerének használatát évi 20 koronáért megengedni javasolják.

Az építési bizottság betervezte a kültelki építkezésekre vonatkozó szabályrendeletet. A jog- és pénzügyi bizottság a javaslatot alapos bírálat alá vette s elhatározta, hogy miután az nem felel meg a kívánalmaknak, felhívja a tanácsot újabb szabályrendelet tervezetnek betervezésére.

Tordaaranyos vármegye a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek szétosztását. Pest vármegye és Nógrád megye az alkotmány védelmére hozott határozatukat pártolás czéljából közölték Debreczennel. A javaslatokat hasonló szellemű felirattal támogatja a törvényhatóság.

A körkemenctei téglagyártásra újabb 10,000 korona megszavazását indítványozza a bizottság.

Zombor város azon kérelmét, hogy József kir. herczeg szobrára adakozzon a város, nem javasolja a bizottság, mert a legmagyarabb főherczegnek az ország szívében is szobrot készülnék állítani s ehhez fog hozzá járulni.

Szatmár megye azon megkereső átiratát, hogy a házostály mentesség tartamát az országgyűlés kiterjessze, a bizottság pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

A Tiszavidéki mezőgazdák szövetezetébe belép a város. Tíz üzletjegyet jegyez 1000 kor. értékben.

A hordárpari gyakorlóra tárgyában alkotott szabályrendeletre nézve leérkezett miniszteri leiratot a bizottság tudomásul venni javasolja. Ugyancsak köszönettel veszi tudomásul a debreczeni siketmék jávára tett 20 ezer koronás alapítványról szóló alapító oklevelet is.

Melocco Péter nagyiparos azon kérelme fölött, hogy a város ipartelep czéljaira 2000 négyszögöl területet engedjen át mérsékelt árért, a bizottság határozatot nem hozott, hanem felszólítja Melocót, hogy jelentse be a tanácsnak, hogy miféle ipartelep létesítésére kéri a földterületet.

Másnap a bizottság a vásári helypenzszedéről szóló szabályzatot vette tárgyalás alá. Vargha Károly t. b. tanácsnok terjesztette elő a tervezetet, amelyet egy régebben megtartott közgyűlés határozott el módosítani a különféle kívánalmaknak megfelelőleg.

Az új kidolgozásnál elsősorban is a helybeli mezőgazdák azon sérelmét vették figyelembe, hogy helypenzt fizettek. Ez most megszűnik. A gazdák kérelmét a gazdasági bizottság is javasolta.

Aczél Géza szólalt fel a kérdésben és kijelenti, hogy ne csak kifejezetten a helybeli gazdák, hanem iparosok és kereskedők is mentessenek fel a helypenzfizetés alól, de be kell venni a szabályrendeletbe az egyéb helybeli árusokat is.

Dr. Tüdös János javasolja, hogy az eladással foglalkozó termelők is értsék be.

A bizottság a felszólalásokat kiegészítve téve nyílt értelembe határozott.

A szabályrendeletnek másik kifogásolt részét az állatvásároka kiszabott helypenz tulmagas volta képezte. Ezi leszállítani elsőrendű kötelessége a városnak, mert a vidék városok között alig akad még egy, ahol ilyen viszonyok volnának.

A bizottság mielőtt ebben a kérdésben határozott volna, meg fogja hallgatni a vásárfelügyelőség véleményét.

A második tárgy a népkönyha és menhely ügye volt. A városi mérnöki hivatal betervezte a népkönyha és hajléktalanok menhelyére vonatkozó tervezetet. E szerint a csiszógói kocsmá épületet alakítanák át e humánus célt szolgáló intézmény czéljaira. A költségek 7900 koronát tennének ki.

A tervezet megbirálása után Körner Adolf, Aczél Géza főmérnök és Márk Endre felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy a közgyűlésnek sürgős javaslatot tesz a keresztülvitelre nézve.

Majd Várady József festő kérelmével foglalkoztak. Várady tanulmányai folytatásaira a várostól 3 évre segélyt kért. A bizottság a Meszina-alapból egy évre 400 korona összeggel indítványozza támogatni a törekvő festőt.

Végül a sütőipari, czukráz és mézeskalácsos ipari műhelyek tisztántartására vonatkozó szabályrendelet került szóba. — A rendelet körülmenyesen foglalkozik az ipari műhelyek tisztántartásával és szigorú, de üdvös intézkedéseket tartalmaz. Ezt a szabályrendelet elfogadta a bizottság s pártolólág a közgyűlés elé terjeszti.

A városi napidíjasok drágasági pótlék iránt való kérelmét is javasolja a bizottság.

Miután pedig több tárgy nem lévén, az ülést az elnök bezárta.

Az 1000 korona évi javadalmazásuapidijasok kérelme.

Városunk törvényhatósági bizottsága sohasem zárkózt el a jogos kérések teljesítése elől és bár a házipénztár kiadásai évről-évre emelkednek, ott, ahol az étgetés szükség emelte fel kérés szavát, nem maradt a meghallgatás nélkül. Tapasztalhatták ezt mindazok, kik alaposan megokolt kérésükkel a közgyűléshez fordultak.

A közgyűlés néhány év óta, tekintettel a nagy drágaságra és a mindinkább súlyosodó megélhetési viszonyokra, aapidijas irnokok részére időnként drágasági pótlékokt szavazott meg. Ezen jövéteményben azonban kétségkívül tiszteltreméltó okokból és leginkább a házipénztár újabb megterhelhetésének aggodalmából az 1000 koronát élvezőapidijas irnokokat nem részesítette.

Most azonban, midőn a megélhetés gondjai az idők mostohaasága folytán ismét megszorodtak, ők is óhajtának helyzetüknek némi javítását. Keveset kérnek és kérésüknek erős alapja van annyiban, amennyiben tényleg ezen 1000 korona javadalmat élvezőapidijas irnokok nagy része régen szolgált a városnál és oly munkát végez, mely a szokottnál nagyobb figyelmet, képességet és megbízhatóságot igényel. Éppen ez okból, mintegy jutalom gyanánt emelte ki a városi tanács, illetve a polgármester ezeket aapidijas irnokokat, felemelvén javadalmazásukat 1000 koronára.

Ámde midőn aapidijas irnokok azon zöme, akiknek nincs 1000 korona javadalmazásuk, hanem 2 koronától 2 korona 60 fillért kapnak és emellett élvezik fejenként és havonként a 10 korona drágasági pótlékokt és így javadalmazásuk, a legcsekélyebb eseteket kivéve, szintén eléri az 1000 koronát, éppen úgy vannak javadalmazva, mint azok, akik még a drágasági pótlék behozatala előtt kiváló rátermettségük révén kaptak 1000 koronát. Az 1000 koronásapidijas irnokok olyan helyeken vannak alkalmazva, kik tisztviselőket is helyettesítenek és sok esetben fáradságos munkát végeznek. Így például az iktatóhivatalba beosztott 1000 korona fizetéssel javadalmazottapidijas irnok az iktatót helyettesíti és reggeltől estig, még a hivatalos órák után is el van foglalva a mutatók vezetésével. A közlevéltárapidijas irnok a bizalmi természetű hivatalban dolgozik, melyben első kellék a megbízhatóság és felvont figyelmet kívánó munka. Az elnöki irodában aapidijasok igazán sokat dolgoznak és szintén megbízható, jó modoru embereknek kell lenniök, mert a társadalom minden osztálya igénybe veszi munkásságukat. És így tovább. Méltó tehát, hogy szintén részesüljenek a közgyűlés jövéteményében, vagyis méltányos, hogy ők is megkapják a mai néhez viszonyok közt a 10 korona drágasági pótlékokt fejenként és havonként.

Bizunk a városi tanácsban, a jog- és pénzügyi bizottságban, hogy folyamodók kérését pártolólag terjeszti a közgyűlés elé és törvényhatóságunk sem fog elzárkózni azok kérésének teljesítése elől, akik becsületes munkájukkal rászolgálnak a jutalomra, mert hasznos részei a közigazgatás gépezetének.

Folyamodók kérelme egyébiránt így hangzik:

„Tekintetes Tanács!

Alulírottapidijas irnokok következő kérréssel fordulunk a Tekintetes Tanácshoz:

Debreczen szab. kir. város tek. törvhatósági bizottsági közgyűlése az 1000 korona javadalmazást el nem éró

napidijas irnokok részére több éven át drágasági pótlékokt volt kegyes megszavazni.

Ezen intézkedésében bizonyára az vezette a tek. biz. közgyűlést, hogy a csekélyebb javadalmazásuapidijas irnokok megélhetési gondjain némileg segítsen.

Mi azonban, akik a nemes városnál eltöltött hosszabb szolgálattuk ellenértéke fejében és tekintettel arra, hogy az egyes hivatalokba beosztva fontosabb, sőt bizalmi természetű munkakörben működünk, ezen drágasági pótléokban ez ideig nem részesültünk, jölehet, hogy a mindinkább emelkedő drágaság bennünket is súlyosan érint, mert míg néhány évvel ezelőtt 1000 koronával, habár gondok között is, fenn tudtuk magunkat és családunkat tartani — ma szinte képtelenek vagyunk ezen fizetésből megélni, lakást tartani és hivatalunk tisztességének megfelelőleg ruházkodni.

Mint említeni szerencsénk volt, mi 1000 koronával javadalmazottapidijas irnokok munkásságunk méltánylásul jutottunk el az 1000 K díjazásáig. Helyzetünk azonban most, hogy az 1000 K javadalmazáson alul levőapidijas irnokok a részökre megszavazott drágasági pótlékokt éveket óta kapják, — egyenlővé vált azokéval, akik esetleg még rövid idő óta szolgálják a várost.

Mély tisztelettel tehát azon alázatos kérréssel fordulunk a Tekintetes Tanácshoz, kinek jószágos gondoskodását már sok ízben volt szerencsénk tapasztalni, méltóztatssék a nagy drágaságra való tekintettel részünkre a megélhetési viszonyok jobbra fordultáig fejenként és havonként 10 korona drágasági pótlékokt megszavazni, illetve annak megadását a tekintetes bizottsági közgyűlés elé pártolólag terjeszteni.

Fokozott munkássággal a reánk bízott dolgok ügyszeretével igyekszünk meghálálni a Tek. Tanács nagybecsű pártfogását.

Egyebekben mély tisztelettel maradunk a Tekintetes Tanácsnak alázatos szolgálói: stb.

Egy érdekes határozat.

— Debreczen Teleky László gróf halálakor. —

Midőn 1861-ben meghalt Teleki László gróf, a nagy hazafi, Debreczen sz. kir. város közgyűlésén Kiss Lajos polgármester bejelentvén a nemzetet ért veszteséget, a közgyűlés az 1861 máj. 10-én a következő határozatot hozta napirend előtt:

«A gyászlobogó kitűzése közhelyesséssel találkozott, s a polgármester felkérte, hogy a képviselőház kezdeményezése folytán, a gyászünnepegy rendezése iránt szükséges intézkedéseket annak idejében a tanácscsal egyetértőlegesen tegye meg. A nagy hazafi emlékének jegyzőkönyvben leendő iktatását tárgyazó indítványt illetőleg pedig most, midőn még a gyászeseemény váratlan hírével megdöbbentő hatása alatt állunk, inkább mondhatjuk, hogy az egyhangulag tétett, minthogy egyhangulag fogadtatott el, mert ha ki nem mondatott volna is, hogy gróf Teleki László méltó, hogy róla mint törvényhatóság testületileg is megemlékezzünk jegyzőkönyvünkben, mely hü lenyomata a tanácskozási teremben történteknek — meg kell vala említenünk, hogy azon gyászt, mely most egyiránt honos a magyar haza palotáiban és kunyhóiban, a város képviselői elhozták hajlékaikból a tanácskozási terembe is.

Nem szellőztetjük a titokteljes fátyolt, mely a dicsőült végórájának részleteit fedi, elég nekünk mély fájdalomunk enyhítésére tudnunk, hogy végperceiben is az imádott haza

ügyeivel foglalkozott, hogy mint derék hadvezér a csata előestéjén a nagy védelmi harcra készült s azon szellemi fegyverek rendezése közben hunyt el, melyekkel hazánk megtámadott szent jogait vala a képmutató önzés ellen védendő.

Mi volt ő a hazának, jól tudja, aki a haladási korszak fejleményeit figyelemmel kísérte, aki őt, a magas születésű főnemest, országgyűléseinken a nép ügyéért első sorban látta küzdeni, ki elksírte őt a szájnapii világvárosba, hol addig míg a haza megtröve nem lett, mint annak képviselője, majd midőn hazánk szerencsecsillaga letűnt, mint hontalan magán egyén is, élte egyedüli feladatának tekinté elhaltatni a hazug rágalmakat melyekkel a világszabadság rohanó árja ellen végső kétségbeeséssel küzdő tepszedés bérenczei nemzetünk jó hírnevét és a minket alig ismerő külföld előtt el akarák homályosítani, s fő törekvése volt a magyar nevet, mely századok előtt dicsőséggel a févilágot betölté, ismét régi fényére emelni. Nagy volt ő boldog napjaiban, nagy a szerencsétlenségben, mert mindig csak egy gondolata, volt a szent Haza. Ennek volt szentelve szívének minden dobbanása, midőn a száműzetés kínos napjait élte, midőn a poroszlová megökött diplomata rablánczra fűzte, midőn a hatalom szó feltárta előtte a rég nem látott Haza kapuit, s midőn az abonyi kerület választó ismét nyilváníták irányáiban bizalmukat, mellyel már 1848-ban megtisztelték.

Mi volt Teleki László a magyar hazának, legjobban érezzük most, midőn az élet és halálharc előestéjén dölve ki a bajnok serege éléről s csataterv részleteivel együtt reményeink jobb részét viszi magával a sziraki sorolotha.

Megmérhetetlen a haza fájdalom, miként kiszámíthatatlan vesztesége! De megnyugtató azon tudat, hogy midőn a halhatatlan lélek visszatér örök hazájába, mulandó porokon kívül egy nevet hagyott a nemzetnek örökségül, melyet a történelem nemtoje, ki számba veszi a világszázadok alkotó eseményeket, akkor, midőn majd a szabadságnak a szolgasággal most folyamatosan levő óriás tusáját fogja a késő maradék számára könyvébe jegyezni, a világ most élő jelesei sirása láng betűkkel irand, hogy dicsőségesen ragyogjon az idők végéig.

Nem is azért íktatjuk dicsónk emléket szerény jegyzőkönyvünkbe, mintha nevét, mely már a nemzeteket tuléő történelem sajátja, ezáltal akaránk megörökíteni, hanem mert érezzük, hogy arról, kiért egy nemzet öltött gyászt, a törvényhatóságnak mint testületnek is nemzeti kötelessége megemlékezni.

Beiktatjuk a nagy hazai emléket jegyzőkönyvünkbe már csak azért is, hogyha majd — mit Isten adjon — idők multán a százados szenvedések jutalmáa a haza boldogabb s benne a város virágzóbb leend, mint volt valaha és az utódok sokat szenvedett városunk krónikáját jegyzőkönyvünköl, mint régiségekböl folytatandják, megláthatssák, hogy valamint a régeb elődök, török- és tatár pusztítás idején is tudtak eszmékért lelkesülni, ugy az 1861-ik évben élt őseik is éppen azon nehéz, a Caraffa idejére emlékeztető napokban, midőn a Császár hadai megszállva tarták a várost, hogy rajtok *alkotmányellenes adókat* sarcoljanak, elég hazafas érzülettel bírtak efeledni saját házi bajaitak s szenvedéseiket, hogy a nemzet közös bánatában osztozzanak s meggyászojják a dicső hazafit: gróf Teleki Lászlót, kinek emlékezete ádatni fog, míg magyar él a négy folyó partján.

Szilánkok.

Sárváry Gyula tisztí főorvos közfelfűnést keltő cik-kelyt irt lapunk egyik legközelebbi számában a Makadám-kövezet ellen. Hogy mennyire igazza van a tisztí főorvos urnak, nap-nap mellett láthatjuk, midőn a szél a Makadám porát felkavarja és a por tündönkre száll és szemekinket veszeljezteni. Nagyon itt volna az ideje annak, hogy lemondjunk a Makadám-kövezésről. Kisebb, szegényebb városok belső utteste aszfalttal van bevonva, miért ne lehetne ezt nálunk is megkezdeni, mikor nyilvánvaló dolog, hogy az aszfalt fenntartása sokkal kevesebbe kerül. Haladjunk tehát és ahol lehet, tegyünk valamit a nagy kö-zönség egészsége érdekében is.

Úgy mondják, habár nem hangos szóval, csak csendesen, hogy a tifusz terjed városunkban. Helytűh-helytűt azt is olvassuk, hogy itt-ott a kutak rozsz vízében van a veszedelem. Ha így van, akkor lássák be már polgáraink, hogy vízvezetékre és ennek kapcsán jó, tiszta és egészséges vizre szükségünk van. Az emberélet drága és annak megmentése sok anyagi áldozatot követel, amit meg kell hoznunk zugulodás nélkül.

A debreczeni piac drágasága immár tñrhetetlen és ennek daczára senki sem mozdul meg, hogy ezen a vagyonszűztő bajon segítsen. Ha nem lehet másképpen a dolgon segíteni, szövetkezetet kell alakítani, mint azt más helyeken tették. Piaczi termékeink nemcsak drágák, de rösszak, amellet az eladók oly hallatlanul rátartóskák és durvák, mintha ők nem volnának rászorulva a nagy kö-zönség pénzére. Piaczunkra nagyon ráferne egy kis reform, mert ha a mostani állapotok soká tartanak, a szegényebb ember nem fog tudni megélni. A társadalom összesége sokat tehetne ezen piaci kellemetlenségek elhárítására, de az a bajunk, hogy szörnyen kényelmesek vagyunk, szakadatlanul panaszkodunk és azt várjuk, hogy a sült galambok a szánkba repljenek...

Égész nyáron panaszkodtunk a hőség ellen és észre sem vettük, hogy van nekűnk valamelyes szabályrendeletűnk, mely az utcazi járdák tisztántartására és nyáron öntözésére kötelezi a háztulajdonosokat. Erre a szabályrendeletre azonban fittyet hány a mi jó kö-zönségűnk. Mit neki Hekuba! Rendőrségűnk pedig nem törődik a szabályrendelet végrehajtásával, holott az egynéhányzor alkalmazandó pénzbírság sokat leltene a dolgon. A mi gyalogjáróink tele vannak gyűmölcséjakkal, szeméttel és a perzelő hőségben csakugy ontják a meleget. Ezt csak azért említűk fel, hogy minek a szabályrendelet, ha azt senki sem hajtja végre.

Valamelyik helyi lapban azt olvastuk, hogy a nagy-erdői park tele van csavargókkal esténként. Miért ne lenne, mikor az ott uralkodó egyiptomi sötétség a legjobb menedékhele a hajléktalanoknak. Pedig azonnal biztonságosabb volna a park, ha abban egy-két gázlámpa égne. A rendőrök sötét éjszakában két lépésre sem látnak, ugyan ki kívánhatná tölki, hogy elfogdossák a csavargókat. Az a néhány lámpa bizony-bizony nem kerülne sokba és a révűkön csakhamar nagyobb volna a közbiztonság. Elvégre is a városi parkban levő nyaralók a város tulajdona és talán a városnak is érdekében áll, hogy a nyári-lakok bérölő valamelyes kényelmet és biztonságot élvezzenek.

Felhívás.

Debreczen szab. kir. város adófizető közönségéhez,

Köztudomású dolog, hogy a községi pótdátót és utadót az állami adók módjára hajtják be és azt az állampolgárok rendszeren az állami adótarozásukkal együtt szokták fizetni, amiért is legtöbb ember igen tévesen azt gondolja, hogy ha jogos és hazafias dolog nem fizetni állami adót, akkor jogos és hazafias dolog községi pótdátót és utadót sem fizetni.

Pedig hát jogos és hazafias dolog lehet állami adót nem fizetni és azért mégis jogtalan és hazafiatlan dolog lehet nem fizetni községi pótdátót és utadót, — és ez most mindenesetre jogtalan és hazafiatlan dolog.

Az a körülmény, hogy az országgyűlés a mai kormánytól az állami adókat megtagadta és az a körülmény, hogy törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk az állami adók beszedését, illetőleg annak az állampénztárba való beszállítását megtiltotta, korántsem érinti a törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk által megszavazott községi pótdátó és utadó követelhetőségét.

Az állami adók ugyanis — csak abban az esetben követelhetők, ha arra az országgyűlés felhatalmazást ad; — a községi pótdátó és utadó követelhetősége ellenben csupán a törvényhatósági bizottság felhatalmazásától függ.

Ma is érvényben levő törvényeink adják meg a jogot az állampolgároknak az országgyűlésileg meg nem szavazott állami adók befizetésének a megtagadására, a törvényhatóságoknak pedig az egyesek által befizetett állami adóknak az állam pénztáraiba való be nem szállítására. — Törvényen alapuló jogos cselekedet tehát az országgyűlésileg meg nem szavazott állami adók befizetésének, illetőleg az állam pénztáraiba való beszállításának a megtagadása. Sőt hazafias köteletség is ezt a jogot gyakorolni akkor, amidőn — mint a mai viszonyok között is — egy alkotmányellenes kormánytól, a kormányzásra szükséges anyagi eszközöket megvonva, létfeltételétől fosztjuk meg és tesszük lehetetlenné a kormányzásra.

De semmiféle törvény sem adja meg a jogot az állampolgároknak arra, hogy a közgyűlésileg megszavazott községi pótdátó fizetését megtagadják. Hiszen a községi pótdátó felett különben sem a kormány, hanem a város ügyeit vezető városi hatóság rendelkezik.

Az által tehát, hogy a polgárok a községi pótdátót nem fizetik, nem a kormány, hanem a város ügyeit vezető városi hatóság működésének utjába gördítenek akadályt, amelynek eredménye számos irányban érezeteti kártékony, sőt esetleg végzettségé válható hatását.

A községi pótdátó ugyanis eddig oly csekély mértékben folyt be, hogy attól kell tartanunk, hogy nem sokára bekövetkezik az az idő, midőn kellő anyagi eszközök hiányában nem lesz képes a város eleget tenni kötelezettségeinek — Enek kárát pedig legelső sor-

ban is maguk a város polgárai fogják megérezni. — Másfelől pedig egy oly város, amely kellő anyagi eszközökkel nem rendelkezik és kötelezettségeinek eleget tenni nem tud — kellő erkölcsi súlylyal nem vehet részt az alkotmányvédő küzdelemben sem, — melynek pedig győzelmes megvívása minden becsületes honpolgár legfőbb vágyát képezi.

A községi utadó be nem fizetésével pedig — eltekintve egyéb körülményektől — számtalan munkás embert esetleg kenyerezélt foszt meg Debreczen szab. kir. város adófizető közönsége, mert hiszen pénz hiányában kénytelen a város sok helyen abban hagyatni a munkát, máshelyeken pedig meg sem kezdeheti azt.

Mindezeknek a tudatában köteleességünknek tartottuk Debreczen szab. kir. város hazafias és törvényt tisztelő adófizető polgárait a fentiekre figyelmeztetni és egyuttal pedig felhívjuk, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk felhatalmazása alapján — a folyó évre kivetett és esedékessé vált, valamint a mult évekről fentmaradt községi pótdátó és utadó tartozásukat annyival is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben — a törvényben alapuló jogunknál és hazafias köteleességünknel fogva — kénytelenek leszünk azt a legszigorubb eljárás mellett behajtani.

A városi tanács.

Hírek.

— **Lapunk vezető cikkelye.** Lapunk élén közölkék *Sárváry Gyula* városi tisztí főorvos magvas cikkét a *vásárcsarnokról*. A tisztí főorvos, lapunk kitünő munkatársa a vásárcsarnoki intézmény megalkotását sürgeti. Érveit megdönteni nem lehet, mert azok igazságsz alapon nyugszanak. Ajánljuk ezen cikkelyt közönségünk, de különösen bizottsági tagjaink figyelmébe. Hogy pedig az eszme annál szélesebb körben terjedjen, lapunk mai számát megküldjük törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk minden tagjának.

— **Fizessük a pótdátót.** A városi tanácsnak a közölkött fizetésére vonatkozó felhívását közölkük ma lapunkban. A városi tanács azért teszi közzé ezen felhívást, mert a főszámvevő jelentése szerint a bérhátralekoks felszaporodtak és a város háztartása rendszeren menésére szükséges pótdátó csekély összegben folyik be a házipénztárba ugy, hogy a hátralekoks meghaladják a fémiltitő korordt. Bölcson mondja a városi tanács, hogy amily hazafias köteleesség az országgyűlésileg meg nem szavazott adók be nem fizetése, épp oly köteleesség a pótdátó befizetése.

— **Szabadságon.** Királyi Gyula gazdasági tanácsnok a héten kezdte meg szabadságát.

— **Halálozás.** Szaplonczai Szaplonczay Miklós kir. tanácsos, Máramaros vármegye nyugalmazott alispánja és volt országgyűlési képviselő f. évi augusztus hó 27-iken Tiszaveresmarton 64 éves korában elhunyt. A vármegye közönsége így emlékezik meg legjobb fiáról: »Az enyészett csak földi porladozó részeit fogja megsemmisíteni s hü kegyelet virraszt sokáig síri álmának, mert áldott emlékezete fennmarad nemesen betöltött élete után is.« Béke poraira.

— **Városunk 1906. évi költségeloirányzata.** Roncsik Lajos főszámvevő egybeállította városunk 1906. évi költségeloirányzatát és bemutatta azt a tanácsnak, mely a bizottságnak adta ki tárgyalás végett.

Áttekintve a nyomda alól nemsokára kikerülő költség-előirányzatot, azt minden tekintetben *redlissnak* mondhatjuk és hovatovább meggyőződünk arról, hogy a főszámvévo figyelmét nem kerüli el semmi sem. Ahol csak lehet, igyekszik takarítani és ahol alkalom nyílik, ott megnyitja a közjöveldelmek bőségesebb forrásait. Így tehát nem is róható fel neki, hogy előirányzatának végösszegében fedetetlen kiadásokra bukkannak, melyeket csakis 33%-os köz-költővel lehet helyre útni. És bár bizonyára súlyos teherként nehezedik ezen 33%-os köz-költő városunk polgárságára, nem kell kétségbeesnünk, mert az ország fejlődő városaiban a köz-költő majdnem 80%-ig emelkedik. A költségvetés végösszegeit lapunk legutóbbi számában megemlítettük. Legközelebb pedig visszatérünk a költségelőirányzat részletes ismertetésére.

— **A szeptemberi közgyűlés.** Városunk törvényhatósága közgyűlést tart szeptember hó végén. A közgyűlés napja még nincs meghatározva, a bizottságok azonban szorgalmasan dolgoznak az ügyek előkészítésén.

— **Kérelem.** Debreczen sz. kir. város közlévelára mintegy tíz év óta gyűjti a a gyászjelentéseket, melyek igen sok történeti adatot tartalmaznak és a későbbi idők történetírójának sok tekintetben nagy segítségére lesznek. Alulírott éppen ezen oknál fogva felkéri mindazokat, akiknek ilyen gyűjteményük van, szíveskedjenek azt a városi közlévelári hivatalnak adományozni. — Debreczen, 1905 aug. 30. Kócz Ákos tb. tanácsnok, közlévelártos.

— **Állampolgári eskü.** *Ernst Károly*, a város guta vasútjáának mozdonyvezetője, a héten tette le az állampolgári esküt *Kovács József* polgármester kezébe.

— **A színházi előadások kezdete.** Zilahi Gyula szinigazgató szeptember 20-ikán kezdi meg az előadásokat a városi színházban.

— **Angol társaság városunkban.** Folyó hó 26-án éjjel angol vendégek érkeztek városunkba. A társaságot a vasutnál Oláh Károly kulturtanácsnok és Csiky Lajos, a Ferenz József-rend lovára, akadémiai tanár üdvözölték. A vendégek vasárnap jelenvoltak az ev. ref. nagytemplomban tartott istentiszteleten, a délelőtti folyamán megkoszorúzták Csokonai-, Petőfi- és a Szabadság-szobrot, dében kézfelnyes megbedeltek az 'Angol királyi' szállóban, majd meglelték a város nevezetességeit, kikocsizták a Pallagra, onnan visszajert pedig vig zenező mellett szórakoztak és vacsoráltak. 27-ikén meglátogatták nevesebb iparvállalatainkat és dében a legszebb benyomásokkal elteve hagyták el városunkat. Jóléso érzéssel emeljük ki, hogy városunk intelligens közönsége nagy számmal vett részt az angol társaság nagyerdői vacsoráján, így is azonban sokan hiányoztak olyanok, akiket sohasem látunk ott, ahol jelen kellene lenniök. Maga a hivatalos város magyaros vendégszeretettel fogadta a vendégeket, mindent elköveve, hogy jól érezzék magukat körünkben.

— **A pancsovai gazdakongresszust**, melyet a Magyar Gazdaszövetség, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a pancsovai Gazdasági Egyesülettel karöltve az odavaló kiállítás keretében rendez, szeptember 5-ére halasztották.

— **A cselédkönyv.** A belügyminiszter küldött leiratában rendezmezi a hatóságot, hogy a cselédkönyvek kiállításáért semmiféle díjat nem követelhet s nem szedhet. A cselédkönyv kiállításra a hatóság hivatalos kötelessége s a fél csak a könyv nyomtatási árát s a bélyegdíjat tartozik megfizetni.

— **Tanácsultás.** A héten két ízben is volt tanácsultás Kovács József polgármester elnöklésével, melyen folyó ügyek intézettek el.

— **Le az állarczsalp.** Ilyen című füzetet kapott lapunk szerkesztőse. A füzet írója *Nemó* álneven támadja mindazokat, akik nem tartoznak az ócska szabadelpárhöz. Valóban megmosolyogtató a röpirat tartalmát és visszaküldtük a moscolódó füzetet a Nemó ur kiadójának.

— **Az épülő Debreczen.** Egymásután épülnek a szebbnél szebb házak városunkban. Az épületek már régen készen állának, ha a kömvés sztrájk be nem állott volna. Most kettőzött erővel dolgoznak iparosaink és az új épületek novemberre bizonyára készen lesznek.

— **Ajándékok a városi muzeumnak.** Debreczen város muzeuma néhány igen becses relikviával gyarapodott. Nagy József, a debreczeni pinczér ipartársulat elnöke ugyanis a következő levél kíséretében hat darab emléket juttatott a muzeumnak a czéhrendszerek korából. A levél így hangzik: »Debreczen szabad királyi város Muzeuma tekintetes Elnökségének Debreczen. Szíves megkeresésére van szerencsém mély tisztelettel értesíteni a tekintetes Elnökséget, hogy pinczér ipartársulatunk a czéhrendszerek korára vonatkozó következő emlékeket, u. m.: 1. Pénztári napló 1802-ből. 2. Rendtartó és pinczérlegium 1805-ből. 3. Szegődötté könyv 1718-ból (kezdődik a 255-ből). 4. Rendtartó 1715-ből. 5. Rendtartó istutorma 1792-ből. 6. Szamádiási könyv 1716-ból, saját tulajdonjogának fenntartásával betétként a városi muzeumnak átendő, azon kijelentéssel, hogy egy a betétként most átengedett tárgyak, mint az ipartársulat tulajdonában és most még használatban levő többi emlékek is a muzeum tulajdonába mennek, ha ipartársulatunk mint társulat feloszlik.

— **Utcai botrány.** Ismétetlen fel kell szólalunk az utcai botrányok ellen. Káromkodás, taszálás, átkozódó beszédek napirenden vannak és nincs, aki megfékezze ezeket az arcziprító, botránkozató dolgokat. Nincs az országnak egyetlen városa, ahol ezt eltűné a rendőrség és ha volt is olyan hely, ahol ez a dulakodás, káromkodás mindennapos lett, ott a rendőrség erélyes fellépése megszűntette a bajokat.

— **A világ legnagyobb fogyasztó-szövetkezete.** A világ legnagyobb fogyasztó-szövetkezete a leeds *Leeds Industrial Cooperative Society Ltd.* Leeds 450,000 lakossal bíró angolországi város, 1904 december 31-én a fogyasztó-szövetkezetnek 49,340 család volt a tagja. Az említett szövetkezetnek 1904-ben 30,140,550 márká összeforgalom volt, amiből egy-egy tagra 600 márká esik. A különböző üzletágakból elért tiszta haszon 3,918,266 márká volt, minek folytán a tagok az árúkrét fizetett ősszeg után 14% százalék visszatérítést kaptak. A szövetkezetnek 93 vegyeskereskedése van. A szövetkezet málma 135,000 métermássa lisztet termel évente. Saját vágóhidjáról 73 mézáros üzletét látja el, amelyekben 3,839,870 márká forgalom volt. 19 cipőüzlet 922,242 márká forgalmat csinált. 15 szénüzletben a szövetkezetnek 1,846,258 márká forgalma volt.

— **A nagyerdői fürdők.** Hányan vannak városunkban is, akik elmennek hidegviz kúrára messze idegenbe, tengerpénzt áldozva, holott a hidegvizgyógyomdot ép úgy használhatnák a Nagyerdőn, hol a vizgyógyomd minden modern eszköze, a fürdőőrleő címsmert szakudomány, lelkiemliseres gyógykezelése rendelkezésükre áll. A fürdőőrleő Bálkányi Ede dr. forvos a legnagyobb áldozatkészséggel tartja fenn a fürdőt, a legköltséggel felszerelte azt a modern hygienia minden eszközeivel és oly ócskó áron kuralathatja magát mindenki, mint sehol a világon. A víz alkalmazása gyógyászleokra, hőmésék, alak- és időtartam tekintetében oly sok változatossgot enged, hogy azt a legkülönbözöb betegségeknél eredménnyel alkalmazhatjuk. Altalában a vizgyógyomd edzőleg, ételőleg és erősítőleg hat. Az anyagcsere fokozódása, az idegrendszernek kedvező befolyásoltatása által a beteg szerveknek megváltozott működésü idetűnt el. Sem fiatalja, sem örege nem zárando ki a hidegvizgyógyomd alól. A fiatal szervezet erőteljesben fejlődik és gyarapszik meglelté, míg a magasabb korban a hanyatló erőköt feléleltük és a lassan működő szerveket fellrisítü. Eredménnyel alkalmazható tehát a vizgyógyomd és annak különféle alakja: 1. Súlyos betegségeknél a légzés szerveknek huratos állapotra való hajlamjánál. 2. Pálpálokzasi zavaroknál, u. m. vérsejtségnyés, pápkr, kövérség, köszvény, görvélýkr- és czukorvizelelnél. 4. Gyorom-, bél- és májbetegségeknél. 5. Verkeringszervi zavaroknál, vértőlulás- és aranyeres bántalmaknál. 6. Rheuma- és idegbántalmaknál. 7. Az idegrendszer megbetegedéseinél, a neurastheniánál, ennek sokoldalú jelenségeinél, mint: fejförés, szédülés, fejnyomás, levertség, szellemi és testi kimerültség, álmatlanság, asthma, ideges szívbántalmak, a gyomor-, bél- és nemi szervek neurastheniájánál, hysteriánál, Basedow-féle betegségeinél, görösés és hidegas állapotoknál. — A nagyerdői hidegvizgyógyintézet modern és czélyszerü berendezése, sikeres és kitünő puha víz-főltete alkalmas tényezök a vizkúrának fontos használatára. Fővarosi szakértő személyzet végzi a teendőket, az árak mérsékeltek. Orvosi felügyelet. Az intézet egész nap nyitva férfiaknak: d. e. 9 óráig és d. u. 5–8 óráig; nőknek d. e. 9 óráig- t. u. 5 óráig. Kiki keresse meg elvesztett egészségét a nagyerdői hidegvizgyógyintézetben.

Négy szoba,

előszoba, konyha és kamarából álló lakást keresek, lehetőleg a belvárosban október elsejére, vagy azonnal. Ajánlatokat kérek a városi nyomdához intézni.

1924.
v. k. sz.
1905.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. bíróságnak V. 1426/3.—1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Löwy József és társa részére Krausz J. Bernát debreczeni lakostól 59 kor. 20 fill. tőke, ennek 1904. évi november hó 7. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 41 kor. 90 fill. perköltség erejéig 1905. évi május hó 16-án bíróság felül-foglalt és 786 koronára becsült burtok és egyéb ingóságok 1905. évi szeptember hó 5-ikén délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Piacz-utca 89. sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron lús is a fognak adatai.

Debreczen, 1905. évi augusztus hó 12-én.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Jszákosság nincs többé!!!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszese italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szobeszedő a tartozékosáról, mert csodahatása ellenzengeséssé teszi az iszákosság a szeszese italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt felesleg, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji, mi okozta javulását.

COZA a családok zsebeit beköltötte ki ismét, sok-sok szeszefélt a szeszegen és beleszórásigdi megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencsésfőhöz segített és sok embernek életét számos évről meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy kőszőnő írsókkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződéssel bizonyos határáról. Készenkedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 371. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE

(Dépt. 375.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertárakban
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

11.051.
1905.

HIRDETÉS.

Kedvezmény a szőlősgazdák részére.

Az 1892. évi XV. t.-cz. 3. §-a értelmében. Nyílt közbeszerzésben azok a szőlősgazdák, kik szeszestitakó kimérésével vagy kis mértékben való elárusításával (1888: XXXV-ik t.-cz. 2-ik §-a) nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termései boriktól a házi szükségéig szánt bormennyiség után italadó fejében ezentul is csak a jelenleg fennálló fogyasztási adónak megfelelő részét fizetik és pedig: I-ó osztályú községekben hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillér, bormust és szőlőcsefret után 5 korona 03 fillér.

A hivatolt törvény 26. szakasza szerint a házfogyasztás bejelentése következők rendeltetnek, u. m.:

Azok a szőlősgazdák, akik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig, legkésőbb azonban, ha előbb szüretelnek, a szüret megkezdéséig ebbeli igényüket a községi előjáráságnál bejelenteni.

Az a kérdés, vajjon abban az esetben, ha a szüret szeptember hó 15-ike után kezdődik, a szőlősgazdák házi fogyasztásra szánt saját termései borainak a kedvezményes adótelét alá vonása iránt bejelentéseiket a határidő lejártá után is a későbbi szüret megkezdéséig jogérvényesen megtehetik-e? már szabályozást nyert a »Budapesti Közlöny« 1892. évi 190. számában közzétett »Hirdetmény«-ben, melynek 2-ik pontja szerint az 1895: XV. t.-cz. végrehajtása iránti 1892. évi 51,015 számú »Utatisás« 26. §-a értelmében a szőlősgazdák említett jogigényeinek bejelentésére szeptember hó 15-ike és ha a szüret előbb kezdődnek, a szüret megkezdése tüzetett ki végző határidőül.

E szerint tehát a bejelentések, ha a szüret szeptember 15-ike utáni időben kezdődnek is, legkésőbb szeptember hó 15-ig okvetlenül megteendő (1895. évi 13,450. számú pénzügyminiszteri határozat.)

Megjegyeztetik, hogy a belterületen a városban állandóan lakók részéről a bejelentések az I-ó, II-ik kerületi rendőrkapitányságnál, a szőlőkertekben és a mezőségeken kintlakók részéről pedig a mezőrendőrkapitányságnál történik leendő bormennyiségek bejelentése.

E bejelentésbe foglalandó egyszersmind a bejelentő lakhelye, házátszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdokban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben.

Ha a kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bormennyiségét házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogyha termése öt hektolitert meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlőcsefret, illetőleg mustnak a bor- és husfogyasztási adó iránti törvények és szabályok 17-ik szakasza értelmében való kijelentése, vagy pedig a bormennyiség szökösös felvétele alkalmával a bor- és husfogyasztási törvények és szabályok 48. és 49-ik szakasza szerint azonnal lefizetni.

Debreczen, 1905 augusztus hó 21.

A városi tanács.

Villamos csengők, telefonok villámhárítók berendezését minden terjedelmében, javítását és évi gondozását legutánjában és jóttalás mellett eszközi FÖLDVÁRI L. debreczeni első elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékparók és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168

Uri divat, kalap és fehernemű üzlet Békés Lajos Debreczen, Piacz-u. 44. dr. Ujjfalussy-ház. Angol női bluzsok, férfi feherneműeket és kelenyüket mérték szerint a legszebb kivitelben készit.

Angol plaidék és takarók, svéd borkabátok Bors osKatanál.

